

Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och naturvård i skogen

Betänkande av Skogsutredningen 2019

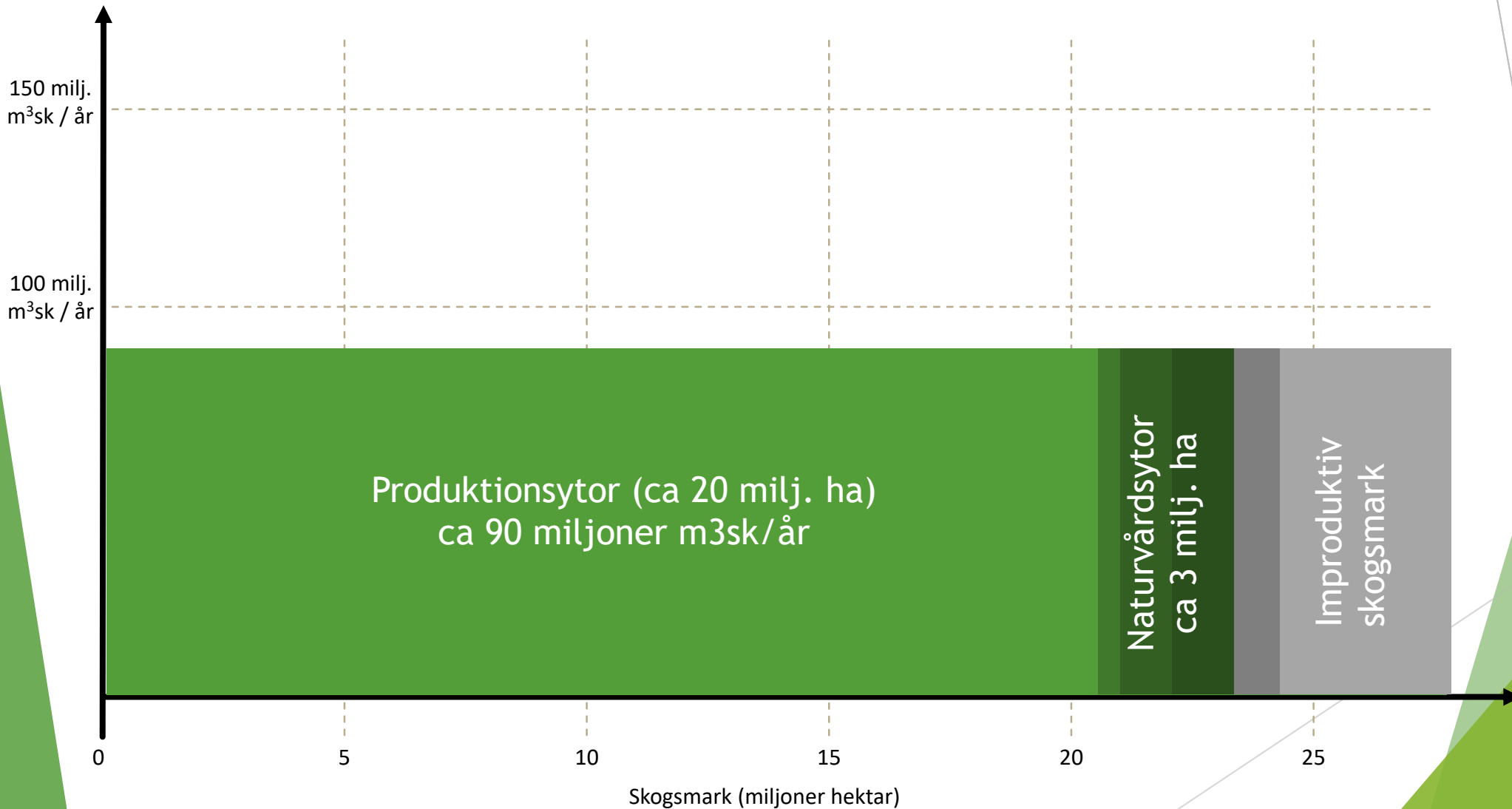
Förslagen ska ses som en helhet

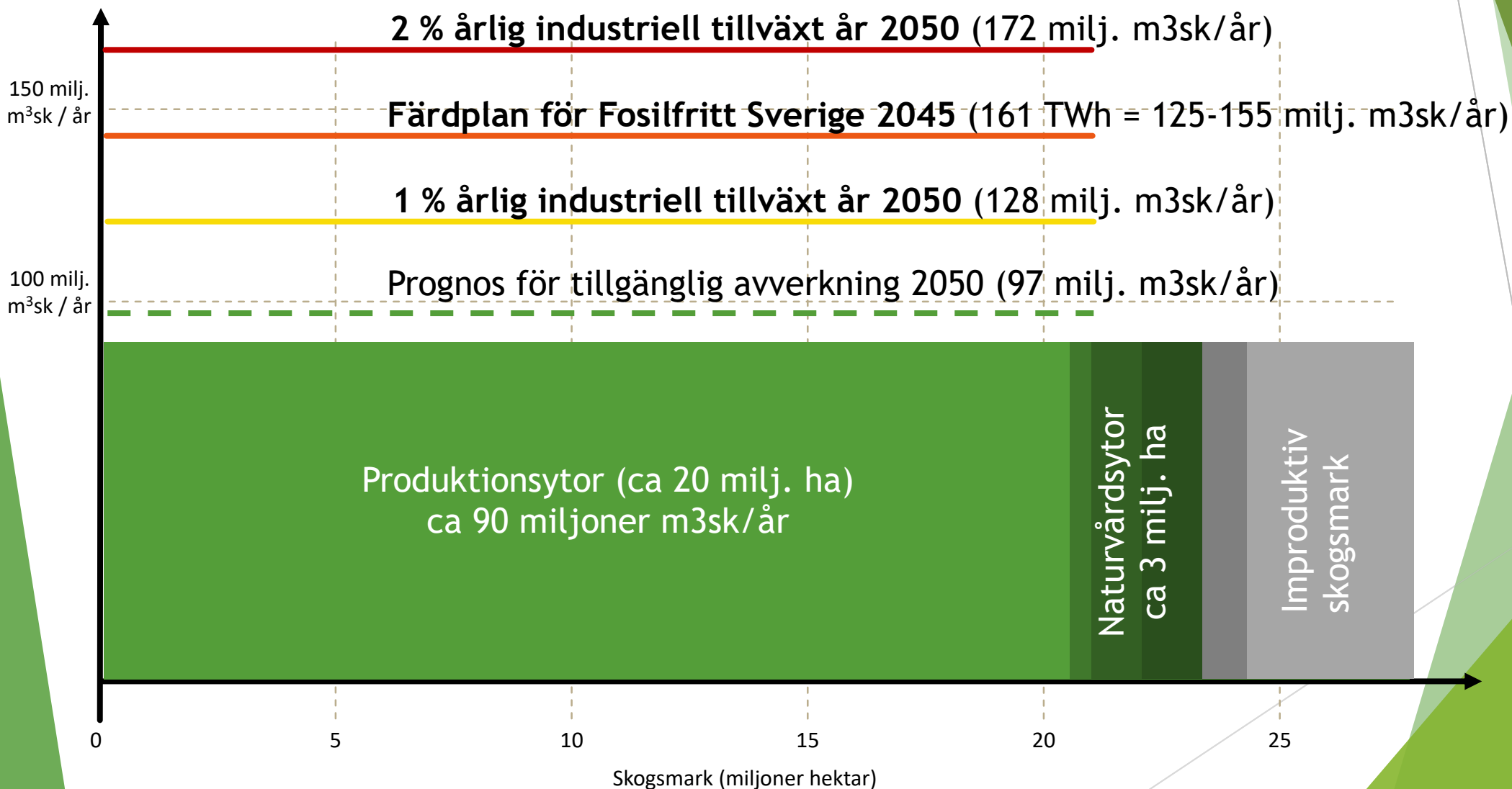
Hur ska internationella åtaganden om biologisk mångfald förenas med en växande cirkulär bioekonomi?

- ▶ Både bioekonomin och naturvården ställer höga anspråk på den svenska skogen
- ▶ Den förväntade tillväxten för svensk skogsindustri skapar ett tryck på mer avverkning.
- ▶ Sverige har ambitiösa mål för bevarande av biologisk mångfald både enligt nationella miljökvalitetsmål och enligt internationella åtaganden.

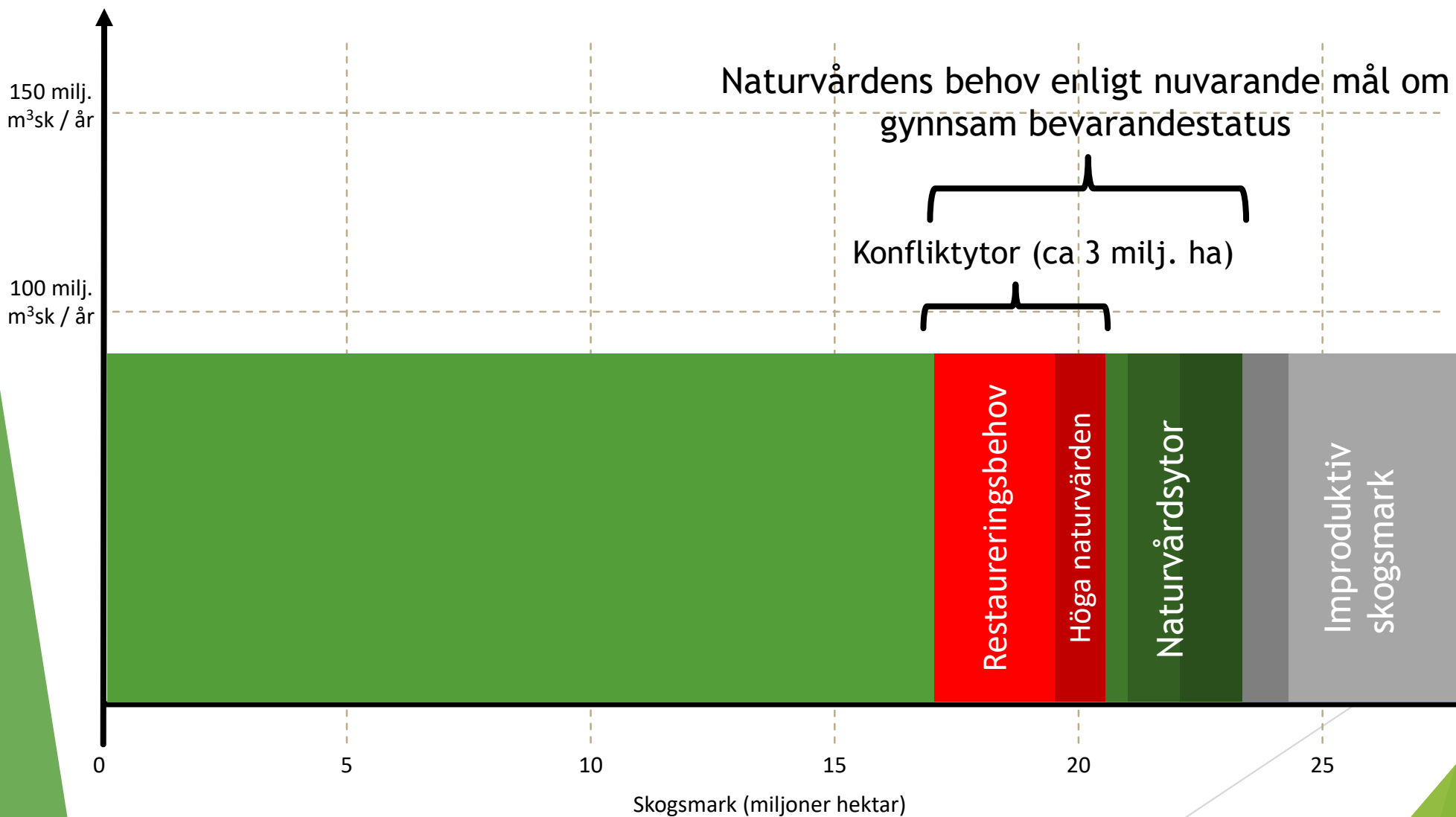
Den svenska skogen

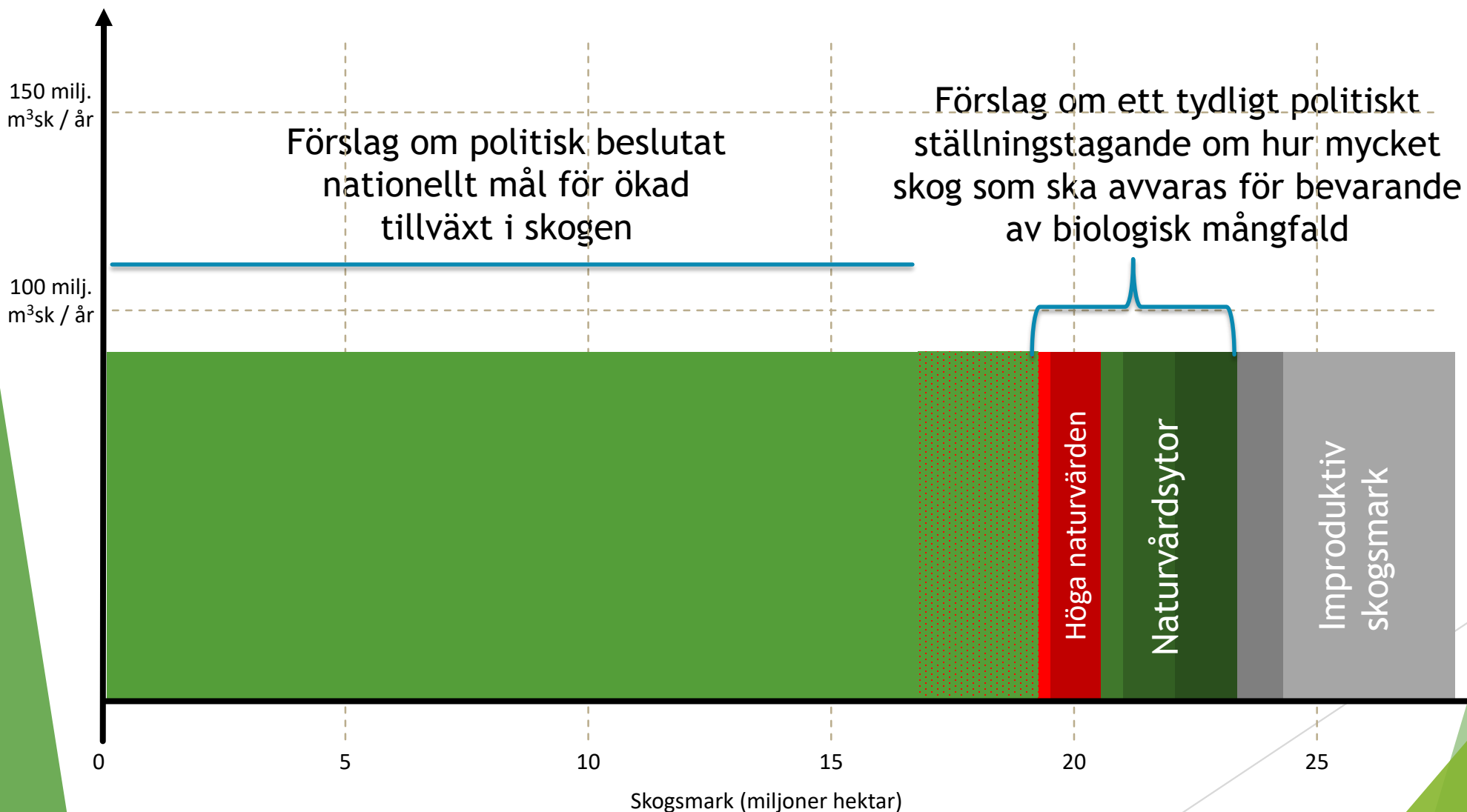
Den svenska skogen - bioekonomins anspråk

Den svenska skogen - naturvårdens anspråk

Förslag för en tydligare skogs- och miljöpolitik

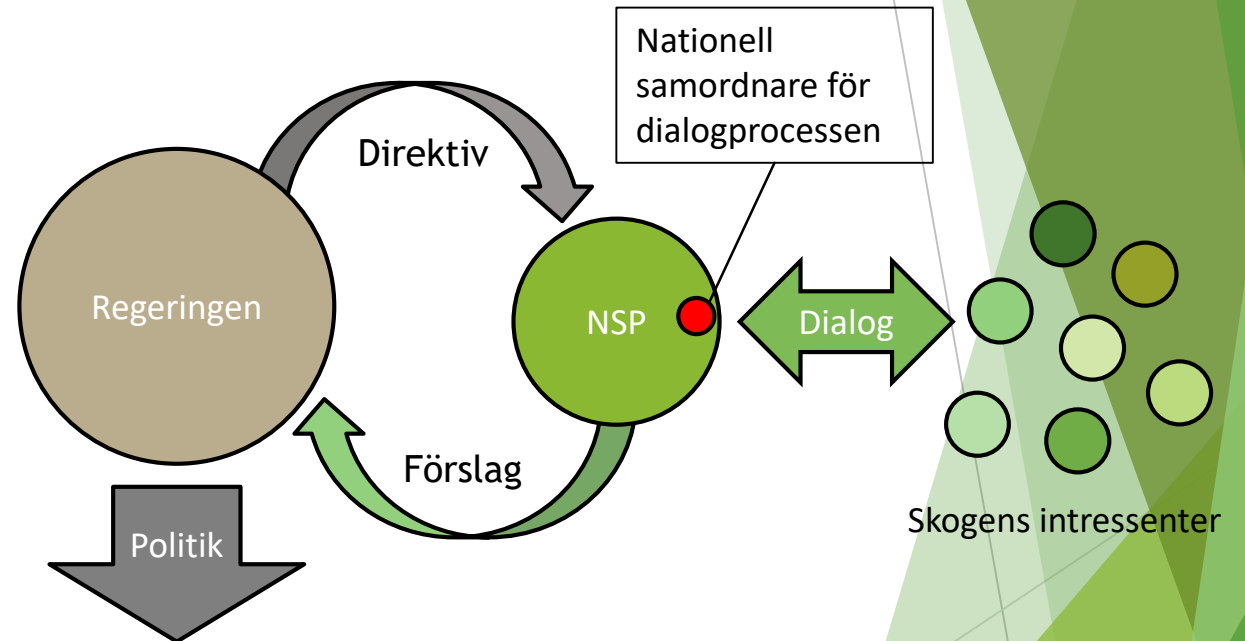

Förslag för en växande cirkulär bioekonomi och biologisk mångfald

- ▶ En bioekonomisk strategi för skogen som omfattar all skogsmark och alla näringar med bas i skogen.
- ▶ Ett nationellt handlingsprogram för biologisk mångfald i skogen.
- ▶ Fokus på kvalitetshöjande åtgärder
 - ▶ Ökad tillväxt i skogen genom konkreta åtgärder.
 - ▶ Naturvård av hög kvalitet i landskapssamverkan.
 - ▶ Ökad tillväxt för bioekonomin genom ett bredare perspektiv.

Från debatt till dialog

- En tydlig skogs- och miljöpolitik sätter upp ramen för en konstruktiv dialogprocess.
- En nationell samordnare för skogsprogrammet tillsätts för att leda dialogprocessen.
 - Ett sätt för regeringen att adressera en fråga till en politisk obunden dialogprocess som inte leds av Skogsstyrelsen.
 - Det nationella skogsprogrammet breddas för att tillvarata alla näringar och bevarandeintressen i skogen.
- Vägen framåt bygger på kunskap, politiskt tydlighet och dialog.

Stärkt äganderätt

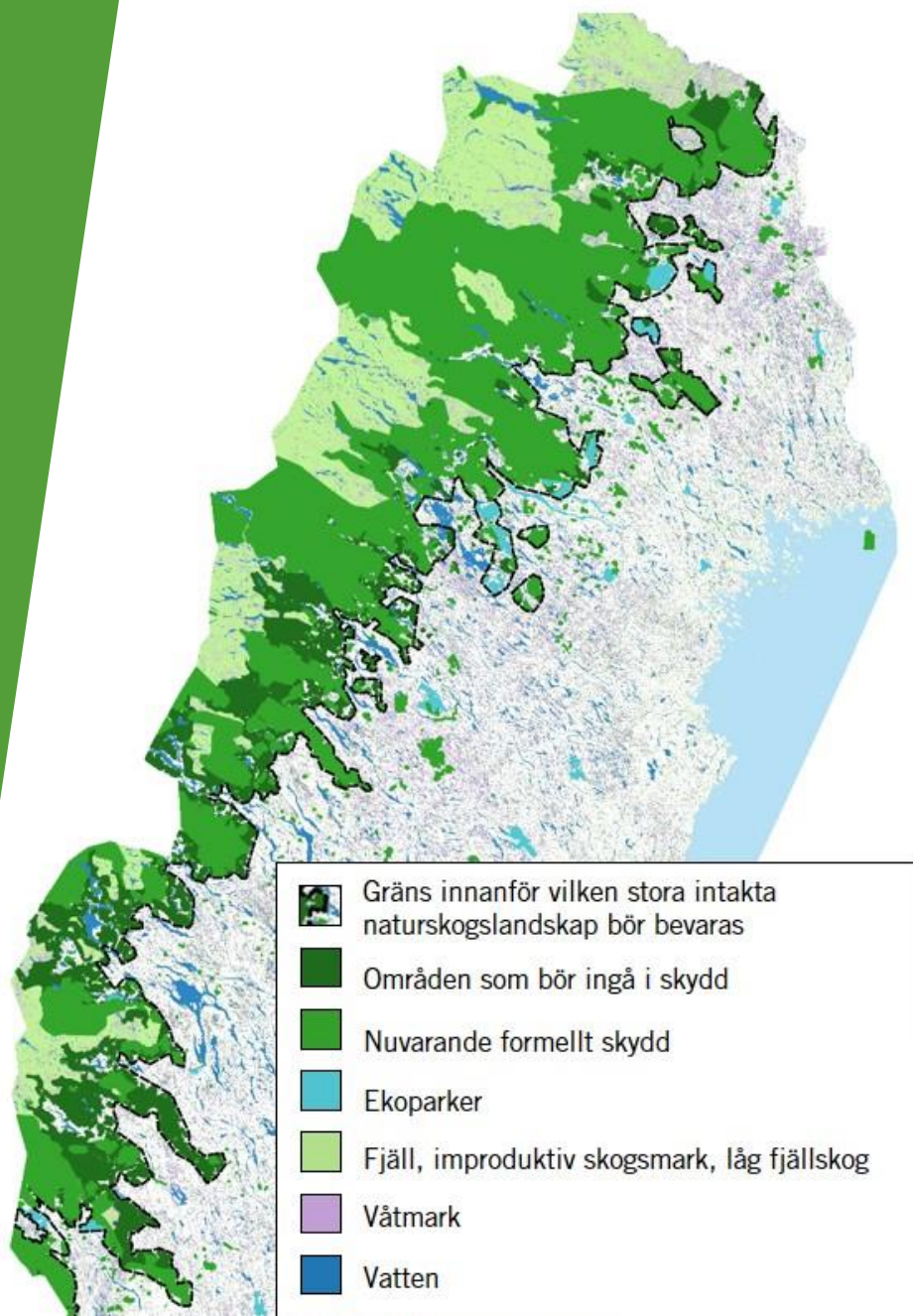
- ▶ Tydliggörande av att ersättning ska utgå för fjällnära skog där avverkning inte får ske
 - ▶ Tydligare regelverk som klargör pågående markanvändning och hur ersättning ska beslutas.
- ▶ Skogsstyrelsen ska upphöra att registrera nyckelbiotoper utanför sin ärendehandläggning
 - ▶ Gallra nyckelbiotopsregistret från naturvärdesbedömningar.
- ▶ Frivilligt formellt skydd
 - ▶ Naturvårdsarbetet utgår från markägarinitiativ och frivillighet. Endast särskilt omistliga värden kan skyddas på myndighetsinitiativ och med tvång.
- ▶ Gynnsammare beskattning vid naturvårdsersättningar

Balans mellan brukande och skydd i fjällnära skog

- ▶ Ny praxis innebär att ersättning ska utgå vid nekat tillstånd.
- ▶ Vår beräkning är att denna praxis kommer att kosta staten 6-7 miljarder kr
- ▶ Förslag om ett tydligare regelverk
 - ▶ Lagen anger att pågående markanvändning i fjällnära skog är skogsbruk.
 - ▶ Om tillstånd till avverkning nekas utgår ersättning enligt skogsvårdslagen.
 - ▶ Beslutets verkningar tydliggörs för ny ägare genom inskrivning i fastighetsregistret.
 - ▶ Ersättning utgår bara en gång och ändras beslutet kan ersättning krävas åter.
 - ▶ Skogsstyrelsen ska besluta om nekat tillstånd och nivån på ersättning i ett och samma beslut - som går att överklaga. Markägare ska inte behöva stämma staten för ersättning.

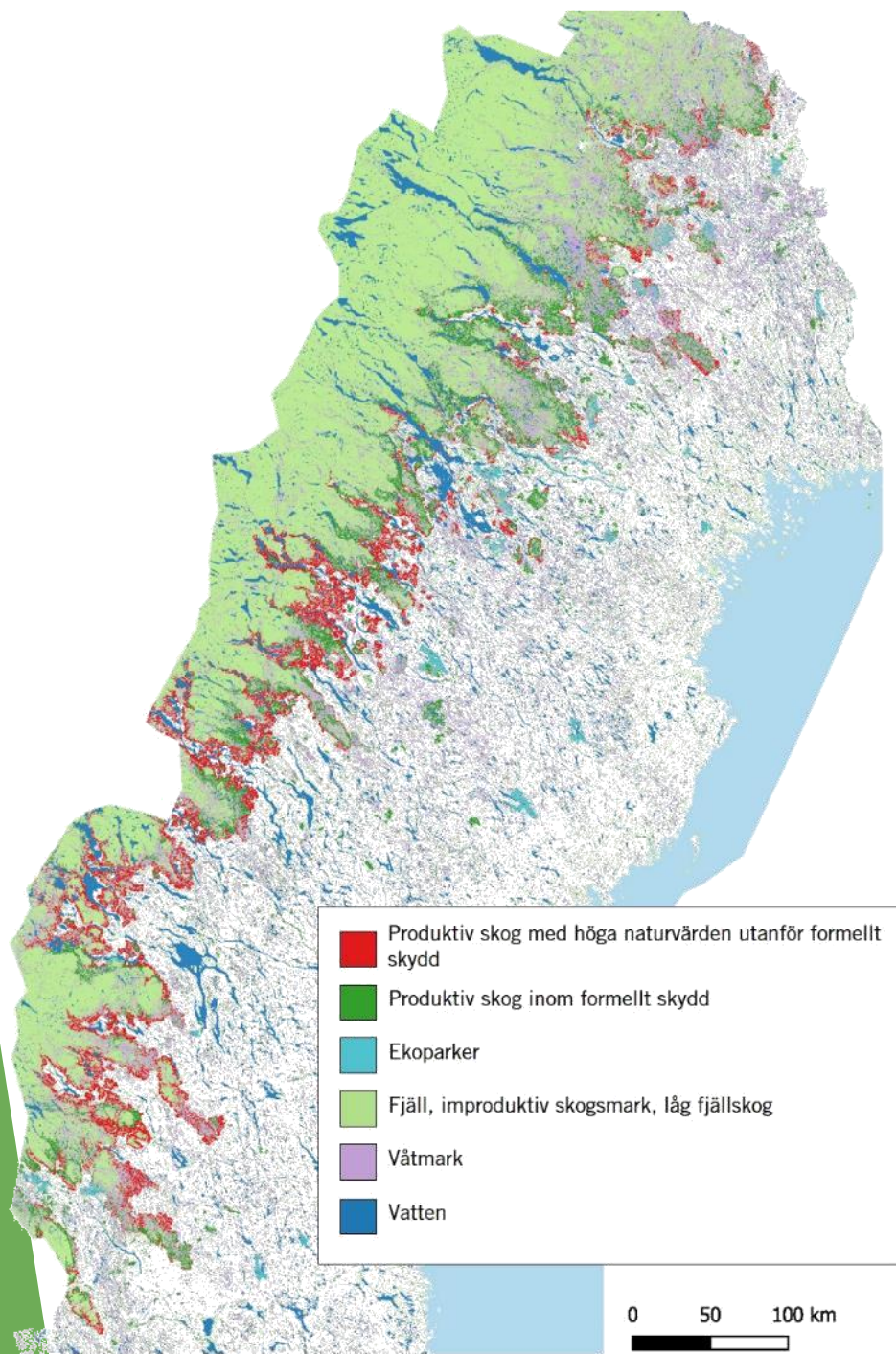
Förslag om områdesskydd för fjällskog med höga värden

- ▶ 500 000 - 525 000 hektar stora sammanhängande naturskogar i och i anslutning till den fjällnära gränsen föreslås skyddas.
- ▶ Kostnad för staten:
 - ▶ Ca 14,4 miljarder i anslag (intrångsansättning, ersättningsmark m.m)
 - ▶ Ca 5,7 miljarder i statliga avsättningar (ca 4-5 miljoner kr/år i utebliven virkesintäkt)
- ▶ Kostnad för storskogsbruket
 - ▶ 3,5 miljarder i frivilliga avsättningar (befintlig kostnad)

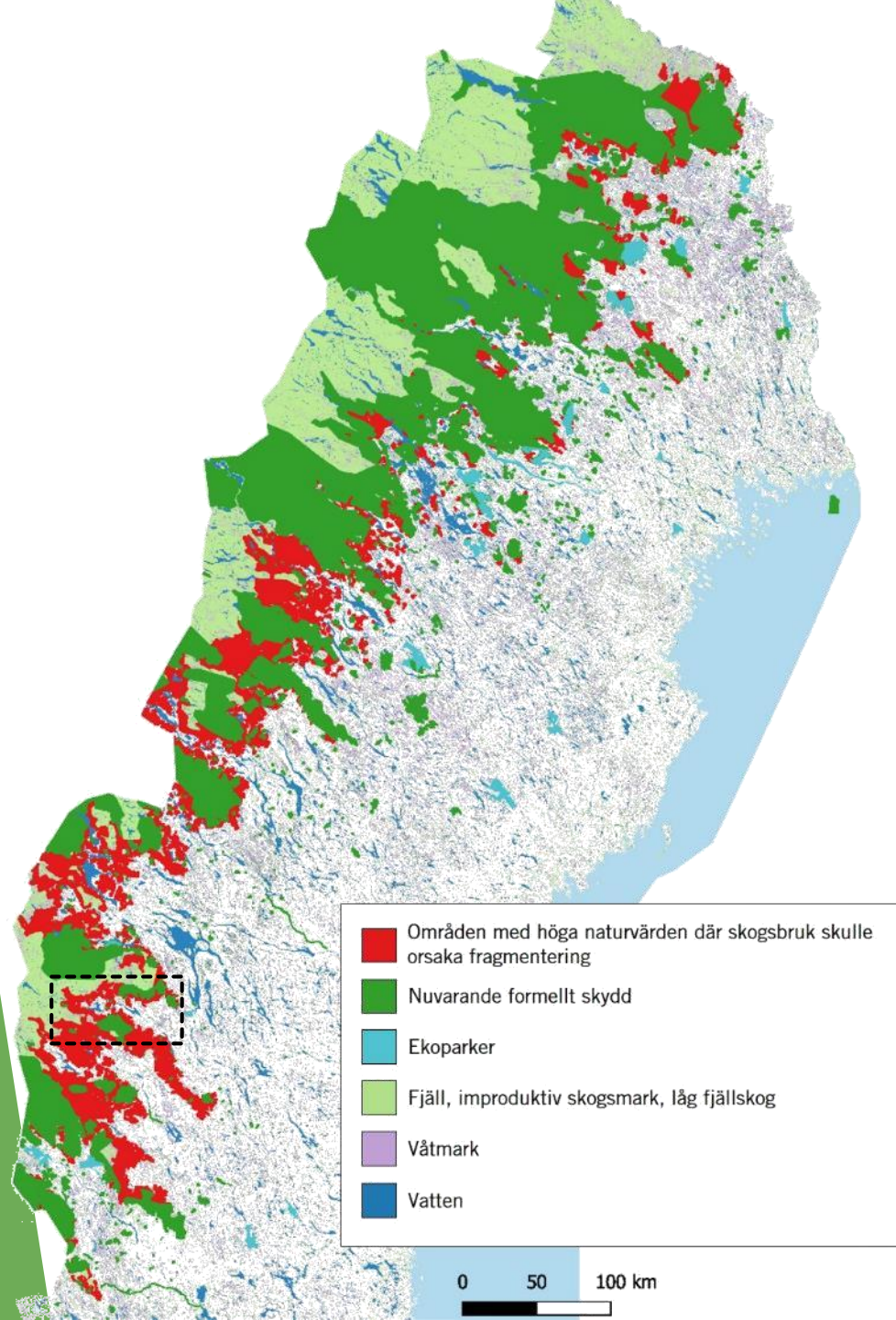

- ▶ Över 7 300 markägare.
- ▶ Unika skogar i Västeuropa som bedöms ha synnerligen höga värden för bevarande av biologisk mångfald.
- ▶ Avverkning innebär fragmentering som förtar värdet av obrutet landskap med ekosystemmångfald.
- ▶ Naturvärden framför allt knutna till intakt ekosystemmångfald på landskapsnivå.
- ▶ Avsättningen bör i sin helhet kunna tillgodoräknas mot internationella åtaganden.
- ▶ Liten relativ betydelse för skogsnäringen.
- ▶ Stor betydelse för renskötsel, friluftsliv och naturturism.

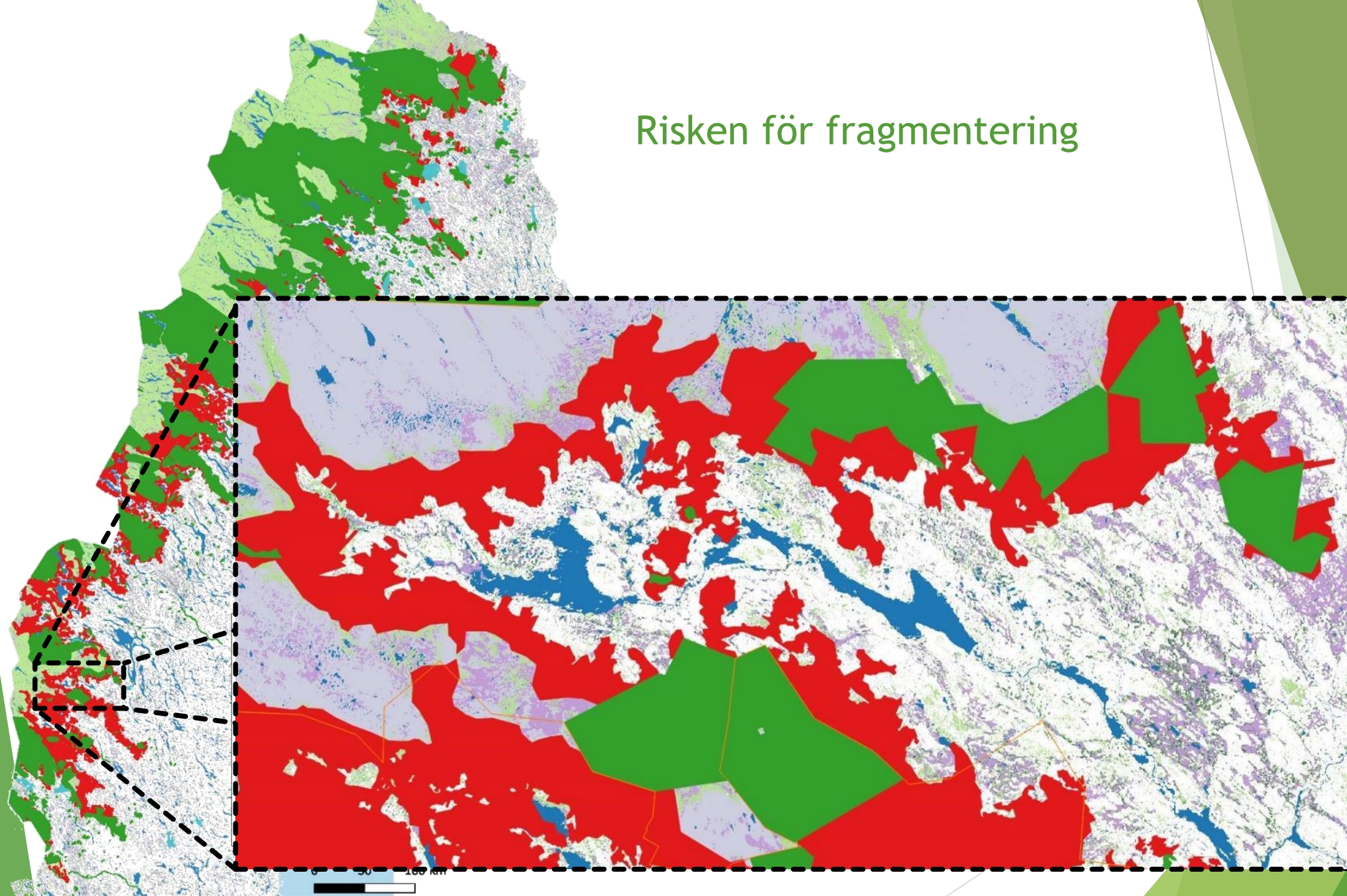
Produktiv skog som berörs av förslaget

Risken för fragmentering

Risken för fragmentering

En mer ändamålsenlig inventering

- ▶ Nyckelbiotopsinventering utgör ärendehandläggning som vilar på svag rättslig grund. Förvaltningsrättsligt problematiskt.
- ▶ Förslag om ny inventering - naturmiljöbeskrivningar
 - ▶ Objektiva fakta om förhållanden i naturen som kan ha särskild betydelse för bevarande av biologisk mångfald.
 - ▶ Underlag för markägarens egna beslut och myndigheternas tillsyn.
 - ▶ Ingen sammanvägd naturvärdesbedömning görs vid inventering. Görs endast av myndigheter i samband med ärendehandläggning som utmynnar i ett överklagbart beslut.
 - ▶ Rättssäkert och bygger på de grunder som kommer till uttryck i det skogspolitiska beslutet 1993.
 - ▶ En inventering får inga direkta verkningar för en markägare - vare sig i förhållande till myndigheter eller till certifieringen.

Markägarens ansvar för kunskap

- ▶ Den rådande skogspolitiken ställer höga krav på kunskap hos skogsbrukarna.
- ▶ Det saknas uttryckligt kunskapskrav i skogsvårdslagen.
- ▶ Däremot gäller miljöbalkens kunskapskrav för skogsbruksåtgärder.
- ▶ Skogsstyrelsen kan dock inte ställa krav på kunskap vid avverkning enligt skogsvårdslagen. Om Skogsstyrelsen istället tillämpar miljöbalken träffas skogsbrukaren av ett omfattande kunskapskrav.
- ▶ Det innebär att Skogsstyrelsens tillsyn försvåras och blir oförutsägbar för den enskilde.

Förslag för en tydligare skogsbrukslagstiftning

- ▶ En tydligare uppdelning mellan miljöbalken och skogsvårdslagen vid avverkning.
- ▶ Kravet på kunskap formaliseras i skogsvårdslagen, som då tar över miljöbalkens kunskapskrav för vanliga skogsbruksåtgärder.
- ▶ Vid en avverkningsanmälan måste markägaren ha tillräckliga kunskaper om förhållandena på platsen för att kunna fylla i en hänsynsredovisning.
- ▶ Handläggningstiden inför en avverkning halveras i normalfallet till 3 veckor.

Flexiblare skyddsformer

- ▶ Att formellt skydd av skog i huvudsak ska utgå från markägarens initiativ och vara frivilligt. Endast särskilt omistliga värden kan skyddas på myndighetsinitiativ och med tvång.
- ▶ Föreslår ändrade regler för biotypskyddsområden (mer flexibilitet) - ett utredningsuppdrag.
- ▶ Fler avtalsform för naturvård bör utvecklas, förstärkt hänsyn och väntansavtal.
- ▶ Föreslår att ersättning för områdesskydd ska vara skattefri, i likhet med våra grannländer. Då kan man sänka ersättningen till 100 % av marknadsvärdet mot dagens 125 %. Statsfinansiellt inte så stor betydelse, men betydelse som princip. Vi har inte hunnit utreda detta närmare.
- ▶ Sammanfattningsvis tror vi att detta medför att höga naturvärden blir något positivt.